

MEMO aan Raad

Aan : De raad van gemeente Noordoostpolder

Van : College van B&W

Datum : 2 september 2025

Onderwerp : Toelichting afweging en afspraken omtrent over te nemen provinciale weggedeelten

Inleiding

De huidige indeling van wegen tussen de verschillende overheden is gebaseerd op de Wet Herverdeling wegenbeheer (WHW) uit 1992. De regionale stroomwegen (doorgaans 100 km/uur) en de gebiedsontsluitingswegen (doorgaans 80 km/uur) zijn daarbij aangemerkt als provinciale wegen, waarbij tevens sprake is van een verkeersintensiteit van tenminste 1.500 motorvoertuigen per werkdag.

In de afgelopen periode heeft de gemeente Noordoostpolder verschillende bestemmingsplannen/omgevingsplannen ingediend voor zienswijzen. Zowel gemeente Noordoostpolder als de provincie Flevoland signaleren dat deze ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk tot een toename van verkeer en bijbehorende effecten kunnen leiden op provinciale wegen, wat op termijn knelpunten kan veroorzaken. Tegelijkertijd rijst de vraag of deze wegen nog wel tot de provinciale infrastructuur behoren, bijvoorbeeld vanuit een stedenbouwkundig perspectief, maar vooral ook kijkend naar de functie en het gebruik van de weg.

Binnen de gemeente Noordoostpolder zijn verschillende wegen, zowel binnen als buiten de kom, in eigendom van de provincie Flevoland. Het is niet onlogisch om 30 jaar na de WHW, gelet op ruimtelijke ontwikkelingen, de herijking van het provinciale wegcategoryseringsplan, de Mobiliteitsvisie 2050 en Mobiliteitsplan 2030 van de gemeente Noordoostpolder en het dagelijkse gebruik van de wegen, kritisch te kijken naar de functie van de wegen om te verkennen of deze logischerwijs overgedragen kunnen worden.

Lijst van wegen

Onderstaande lijst is het overzicht van wegen die vanuit de provincie Flevoland wellicht in aanmerking komen voor overdracht.

Wegnaam	Tracé	Weglengte (km)
N715 (Oosterringweg) te Luttelgeest	Blankenhammerweg - Kalenbergerweg	0,75
N352 (Baan/Zuiderringweg) te Ens	Oud Kamperweg - Drietoersweg + evt voorbij nieuwbouw Ens	1,1
N716 (Ploegstraat) te Nagele	Schokkerringweg - Zuidwesterringweg	0,85

N351 (Espelerweg) te Emmeloord	Hannie Schaftweg - Banterweg	2,2
N351 (Urkerweg) te Tollebeek	Zuidwesterringweg – Laat	0,9
N712 (Westerringweg) te Espel	Espelerweg - Zuidermiddenweg	0,9
N712 (Noorderringweg) te Creil	Creilerpad - Vuurpad	0,65
N712 (Venelaan) te Rutten	Binnen de bebouwde kom	0,8
	Totaal	8,15

Vanuit de gemeente Noordoostpolder is de Lemsterweg aangedragen om te bespreken t.a.v. overdracht van gemeente naar provincie.

Wegnaam	Tracé	Weglengte in km (indicatief)
Lemsterweg te Bant	N712 – N715	7,9

Basisprincipe voor overdracht

Bij het overdragen van wegen wordt in alle gevallen het volgende uitgangspunt gehanteerd:

1. Overdracht op basis van een goede onderhoudsstaat.
2. De structurele lasten voor beheer en onderhoud van de over te dragen wegdelen c.a., die de gemeente niet via de algemene uitkering gecompenseerd krijgt, worden in een brede beoordeling van de kosten van beheer- en onderhoud en van investeringen in de eigendomsmigratie van de provincie naar gemeente Noordoostpolder en de areaalmigratie van provinciale wegen binnen gemeente Noordoostpolder integraal beoordeeld en in de overkoepelende overeenkomst die redelijkheid en billijkheid borgt voor zowel de provinciale als gemeentelijke financiën.

Indien een weg niet in een goede onderhoudsstaat is, wordt er maatwerk toegepast. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat er afspraken gemaakt worden op welke wijze de weg opgeknapt wordt, zodat deze passend overgedragen kan worden. Maar het kan ook zo zijn dat de ontvangende partij de weg opknapt op basis van vooraf gemaakte afspraken.

Een goede onderhoudsstaat wordt als volgt gedefinieerd: *er heeft maximaal 5 jaar geleden groot onderhoud plaatsgevonden aan de weg*. Na groot onderhoud kan gesteld worden dat een weg voldoet aan het zogenaamd onderhoudsniveau A. Na circa 5 jaar is het aannemelijk dat provinciale wegen overgaan van onderhoudsniveau A, naar onderhoudsniveau B.

Gelet op bovenstaande zouden mogelijke scenario's **ten aanzien van de staat van onderhoud van de wegdelen ten tijde van de overname** voor overdracht dan kunnen zijn.

Scenario	Groot onderhoud	Wijze van overdracht
I	<= 5 jaar geleden uitgevoerd	Weg wordt beschouwd als <i>in goede staat</i> . Weg wordt daarom, om niet overgedragen

II	>5 t/m 15 jaar geleden uitgevoerd	Uitgaande van dat een weg 1 x 15-20 jaar in groot onderhoud gaat, wordt er door provincie geen onderhoud meer uitgevoerd. Na ratio zal een eenmalige afkoopsom voor het groot onderhoud beschikbaar gesteld worden. Dit op basis van de eisen die de provincie hier regulier aan stelt.
III	>15 jaar geleden uitgevoerd	Een weg die aan groot onderhoud toe is, wordt eerst nog door de provincie voorzien van groot onderhoud. Dit op basis van de eisen die de provincie hier regulier aan stelt. Indien de ontvangende partij hier extra zaken aan wenst toe te voegen dan wel van dient af te wijken zijn de meerkosten voor deze partij.
IV	>15 jaar geleden uitgevoerd	Ontvangende partij wil graag zelf beslissen over de inrichting van de weg zodra deze overgedragen wordt. De weg is tenminste 15 jaar geleden in groot onderhoud geweest. De provincie stelt een raming op voor groot onderhoud zoals de provincie het onderhoud zou uitvoeren. En kent dit bedrag vervolgens toe aan de ontvangende partij om groot onderhoud uit te voeren, en draagt de weg over.

Het overdragen van de weg is de basis. Aanvullend worden objecten/wegmeubilair gebonden aan de weg tevens overgedragen. Dezelfde methode zal daarbij gehanteerd worden, voor wat betreft het overdragen van het eigendom.

Criteria voor overdracht

Er zijn tal van criteria dan wel uitgangspunten op te stellen om te bepalen of een weg overgedragen kan worden. Onder andere kijkend naar hoe de herverdeling in het verleden (Wet Herverdeling Wegenbeheer 1992) heeft plaatsgevonden vormt de zogenoemd *kernentheorie* de basis. De *kernentheorie* richt zich op een efficiënte, doelmatige toewijzing van het wegenbeheer. Waarbij wegen beheerd worden door de overheidslaag die hier het meest geschikt voor is, dit op basis van functie en het belang van de weg. Geredeneerd vanuit deze gehanteerde aanpak zijn uiteindelijk drie hoofdcriteria opgesteld. Onderstaand zijn de drie hoofdcriteria beschreven:

Criteria	Uitleg
Kernverbinding	Wegen (buiten de kom) die de verschillende kernen aaneensluitend verbinden binnen de provincie worden in de basis beheerd door de provincie.
Regionaal belang	Wegen die van regionaal belang zijn, worden in de basis beheerd door de provincie.
Bebouwde kom	Wegen die binnen de bebouwde kom (bibeko) liggen en geen tot matig stedelijk karakter kennen, met een (overwegend) ontsluitende functie en onderdeel zijn van een regionaal verbindend netwerk worden in principe beheerd door de provincie. Overige type wegen bibeko zijn in principe gemeentelijk.

Daarnaast is het mogelijk om aanvullende toetselementen in onderlinge afstemming te formuleren. Daarbij kan met name gedacht worden aan elementen die bijvoorbeeld het *verblijfskarakter* van de bebouwde kom benadrukken, in gevallen waarbij een weg in formele zin nog niet binnen de bebouwde kom valt. Of, aanvullend, dat een weggedeelte een belangrijke functie krijgt voor de ontsluiting van een aanliggende (nieuwe) woonwijk voor gemotoriseerd en langzaam (overstekend) verkeer.

Beoordeling wegvakken

Aan de hand van de gestelde criteria is de lijst van wegen in gezamenlijkheid beoordeeld. In onderstaand overzicht is weergegeven voor welke wegen er instemming is om het proces met betrekking tot overdracht verder op te pakken.

In de bijlage zijn de indicatieve liggingen van de over te dragen wegvakken weergegeven.

Wegvak	Overdracht	Toelichting
N716 – Ploegstraat	Ja	Voldoet aan alle criteria.
N715 – Oosterringweg	Nee	Voldoet aan geen van de criteria.
N352 – Baan	Mits	Wel wenselijk kent een sterk stedelijk karakter.
N715 - Espelerweg	Ja	Weg valt (nog) niet binnen de kom, overige criteria + bestuurlijke afspraken rondom overdracht.
N351 – Urkerweg	Nee	Voldoet aan geen van de criteria
N712 – Westerringweg	Nee	Is wel binnen de kom, maar onderdeel van kernverbinding en regionaal belang.
N712 – Galamalaan	Ja	Wel onderdeel regionale route, maar sterk stedelijk karakter.
N712 – Venelaan	Ja	Wel onderdeel regionale route, maar sterk stedelijk karakter.
Lemsterweg	Nee	Betreft enkel een kernverbinding, weg heeft geen regionaal belang (door parallelle aanwezigheid A6) en blijf bij gemeente.

Conclusie

Uitkomst vanuit deze beoordeling is dat circa 4.5 km aan wegen overgedragen zou kunnen worden vanuit de provincie Flevoland naar de gemeente Noordoostpolder. Er is geen sprake van overdracht van wegen vanuit de gemeente Noordoostpolder naar de provincie Flevoland.

Vervolgstappen

Zodra beide partijen bestuurlijk hebben ingestemd met het “Basisprincipe voor overdracht” en de “Criteria voor overdracht”, kunnen de vervolgstappen worden gezet om tot een overeenkomst te komen. Deze overeenkomst vormt de basis voor de feitelijke overdracht.

Hierbij wordt gewerkt aan een helder totaalbeeld van de over te dragen wegen met eventuele bijbehorende financiële consequenties. Gedacht moet worden aan de volgende elementen:

- Definiëren logische beheergrenzen;
- Inzichtelijk maken over te dragen assets, naast de wegvakken;
- Per wegvak bepalen welke wijze van overdracht gewenst is;
- Over te dragen assets te spiegelen aan programmering dan wel beheerplannen;
- Uitwerken per wegvak op welke wijze en wanneer overdracht wenselijk is.

Het resultaat is een overdrachtdossier per weg, waarin de condities, voorwaarden (b.v. onderhoudswijze en garanties), scope en tijdlijnen voor de overdracht worden vastgelegd. Na bestuurlijke instemming wordt dit overzicht opgenomen in een intentieovereenkomst. Op basis van deze overeenkomst kan de feitelijke overdracht per wegvak worden uitgevoerd, conform de gemaakte afspraken.

Binnen het gehele proces voor wat betreft de vervolgstappen zijn beide partijen zelf verantwoordelijk voor de financiële inbedding binnen haar eigen programma's dan wel beheerplannen. Kosten die gemaakt worden voor het bijvoorbeeld op onderhoudsniveau brengen van een weg dan wel het naar eigen wensen inrichten, volgen ieders eigen bestuurlijke route.

Tot slot

Voor wat betreft de Baan in Ens is zowel vanuit de provincie Flevoland als de gemeente Noordoostpolder een sterke wens om de weg over te dragen. Met name gelet op de inrichting en de ligging van de weg is deze wens min of meer vanzelfsprekend. Echter kijkend naar het gebruik en regionaal belang van de weg, zijn er randvoorwaarden gesteld vanuit de gemeente Noordoostpolder om de Baan over te dragen. Te weten dat overdracht pas aan de orde kan komen op het moment dat een rondweg Ens in beeld is en daar financiële afspraken over gemaakt zijn. Na realisatie van deze rondweg kan de Baan dan overgedragen worden aan de gemeente.

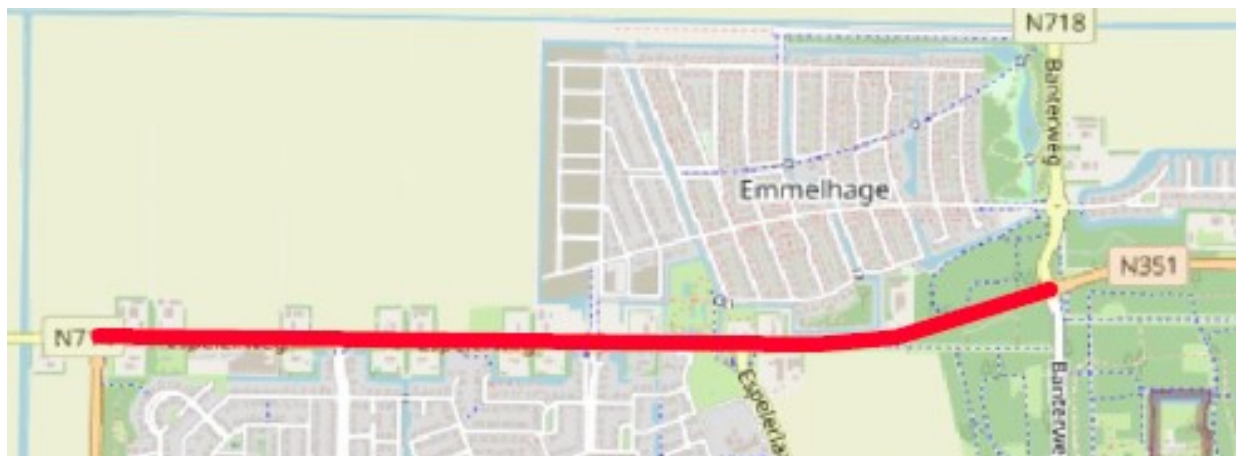
Het advies is om hier een apart (onderzoeks)traject voor te starten en daarmee niet onderdeel te laten maken voor de huidige overdracht van wegen.

BIJLAGE : INDICATIEVE LIGGING OVER TE DRAGEN WEGVAKKEN

Ploegstraat

Espelerweg

Galamalaan

Venelaan

